

Saulėta, dieną 80°, naktį 60.
Saulė teka 5:18, leidžiasi 8:29.

VOL. LV

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 27 d., 1974 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

Kaina 15c

151

PREZIDENTAS PRADEDA MASKVOS VIZITĄ

PASIRAŠE NATO DEKLARACIJĄ

BRIUSELIS. — Belgijoje buvo pasirašyta nauja Nato Valsčių deklaracija. Prezidentas Nixonas pareiškė, kad be Nato sątykių ir su Rytai. Be tos sąjungos, abejotina, ar geresni santykių ir su Rytai. Be tos sąjungos, abejotina, ar geresni santykių ilgiau užtruktų. Prezidentas paaiškino Nato sąjungos vadams savo kelionės į Maskvą tikslus. Jis atskirai tarėsi su Britanijos premjeru Wilsonu, Italijos premjeru Rumoru ir V. Vokietijos kancleriu Schmidt.

Bruselyje prezidentą ir jo žmoną pasitiko Belgijos karalius Baudouinas ir karalienė Fabiola. Nato sekretorius (dr. Joseph Luns, Amerikos ambasadorius Belgijoje Leonard Firestone ir ambasadorius prie Nato štabo Donald Rumsfeld.

Naujai paskelbti Nato principai numato artimesnį to pakto narių bendradarbiavimą ne tik politinėje ir karije, bet ir ekonominėje srityje.

Korespondentai praneša, kad Nixonas lėktuve laikė kairiąją koją padėjęs ant pagalvės, nes daktaras jam įsakė jos nevarginti dėl venų uždegimo.

Mirė prof. J. Rautkys

Birželio 20 d. Santa Monica, Kalifornijoje, staiga pasimirė prof. Juozas Rautkys, gimęs 1898.XII.26, Mataičių k., švėkšnos valsč., Tauragės apskr. Nuo 1924 m. mokėsi Dotnuvos Žemės ūkio Akademijoje ir ją baigė 1928 m. diplomuoto miškininko laipsniu. Jis pasižymėjo miškų mokslo studijomis, eidamas miškų administracijos įvairias pareigas, jis kartu mokytojavo Alytaus Aukštesnėje Miškų mokykloje. Nuo 1936 metų Aukštesniosios miškų mokyklos direktorius, miškų revizorius ir Miškams tirti komisijos narys. 1939–1941 Žemės ūkio Akademijoje eina docento pareigas, 1941–1944 Vilniaus univ. docentas ir nuo 1943 e. o. prof. Miškų mokslų fakulteto dekanas, miškų apsaugos katedros ir arboretumo vedėjas. Skaitė dendrologijos, medžio anatomijos ir miškų apsaugos paskaitas.

1944 m. J. Rautkys su šeima pasitraukė į Vokietiją ir 1949 m. atvyko į J. A. V.-es. Nepr. Lietuvoje vėlonis yra atlikęs visą eilę tyrimo darbų iš miškų augmenijos ir miškų apsaugos. Iš žymesnių šios srities mokslo darbų minėtina: skruobio (carpinus betulus) išsiplėtimo sienos nustatymas Lietuvoje ir guobų vardai. Jis gerai pažinojo Lietuvos augaliją, yra parašęs išleides Lietuvos Dendrologijos vadovą (1938). Daug rašė ir bendradarbiavo Lietuvoje mišk. žurnale "Mūsų Girios" ir tremtyje, čia JAV, mišk. žurnale "Girios Aidas". Buvo Lietuvių Enciklopedijos miškininkystės ir botanikos skyriaus red. ir bendradarbis. Taip Lietuvoje, taip čia tremtyje buvo aktyvus Lietuvos Miškininkų Draugijos bei Sąjungos narys, taip pat buvo veiklus narys daugelio visuomeninių organizacijų.

Staigiai mirė mums išplėšė atsižymėjusi gamtos mokslų žinovą — specialistą, Lietuvą — jo asmenyje neteko didelio jos mylėtojo — patrioto, daug jai didelių, svarbių darbų atlikusio. Giliam liūdesy paliko vėlonio žmona Ona, šeimas sukūrė: sūnus Juozas, dukterys Aldona ir Vida.

Išsekis ramybėje, mielas kolega, nors tavo giliai svajotas troškimas grįžti į tėvų žemę neišsi-

IŠ VISO PASAULIO

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų sekretorius Waldheimas apgailestavo keturių austrų kareivių mirtį Golano aukštumose. Jie žuvo, kai jų džipas užvažiavo ant minos. Izraelio karininkas pareiškė, kad praeis daug metų, kol šiame fronte bus iškastos visos minos, nes jų daug pridėjo sirai ir izraelitai.

LONDONAS. — Amerikos pasiūlymas Tarptautinėje Banginių komisijoje įvesti 10 metų uždraudimą gaudyti jūrose banginius buvo priimtas 13 balsų prieš 2. Balsus prieš padavė Sovietų Sąjunga ir Japonija, kurios sugaudo 85% viso banginių derliaus. Bijoma, kad beatošėdairinis banginių gaudymas gali juos visai išnaikinti.

COTABATO. — Filipinų Mindasapo mieste mokyklos ir salės prikimos pabėgėlių iš fronto. Apie 19,000 žmonių pasitraukė iš savo namų, prasidėjus naujam musulmonų sukilėlių puolimui.

BUENOS AIRES. — Argentinos sostinėje sprogo 14 bombų daugiausia prie užsienio biznio bendrovių įstaigų ar užsienio įstaigų ar užsienio bankų. Nežinomi vyrai naktį, pravažiuodami automobiliu, apšaudė automatiniais šautuvais Amerikos ambasados pastatą. Žmonių aukų nebuvo.

MEKSIKA. — Vyriausybė Meksikoje, kovodama prieš nesibaigiančią infliaciją, užšaldė maisto, drabužių, avalynės ir būtiniausių namų apyvokos prekių kainas iki sausio 1 dienos. Prezidentas Echeverria pažadėjo darbininkų unijoms palankiai svarstyti jų reikalavimus pakelti algas.

BELGRADAS. — Vladimir Palancanin, 21 metų jugoslavų studentas buvo nubaustas 10 mėn. kalėjimo už propagandą prieš komunistinę valdžią. Jis perskaitė viename studentų susirinkime anksčiau priimtą ir valdžios uždraustą studentų rezoliuciją. Jaunas studentas jau sėdėjo kalėjime nuo suėmimo dienos — kovo 18.

DUBLINAS. — Aukšto mokslo britų aristokratė Bridget Rose Dugdale Airijos teismo nubausta kalėti 9 metus už retų ir vertingų meno kūrinių pavogimą. Ji yra didelė arių slaptosios armijos rėmėja, norėjusi už tuos paveikslus pirkti ariams ginklų. Belfaste šešioms asmenims buvo persauti kelio šanariai. Tai tradicinė arių baudmė išdavikams informatoriams.

NEW YORKAS. — Texaco gazolino bendrovė pakėlė kainas 1 centu galionui. Automobilų padangų bendrovės Firestone, Goodyear ir Goodrich kainas pakėlė nuo 7% iki 10%.

pildė, tenka guostis — amžinų poilsiu nors svetims, bet draugiško krašto žemės.

Pavargęs Kambodijos kareivis išsisi karo veiksmų sužalotoje budistų šventykloje prie vieškelio nr. 9, į šiaurę nuo sostinės Phnom Penho, kur komunistai sustiprino savo ofensyvą.

JAV ATŠAUKĖ AMBASADORIŲ SUDANE

WASHINGTONAS. — Valstybės departamento aukšti pareigūnai pasmerkė Sudano prezidento Gaafar al Nimeiri elgesį su aštuoniais teroristais, kurie 1973 m. kovo mėnesį Saudi Arabijos ambasadoje pagrobė ir nužudė du Amerikos diplomatus: ambasadorių Cleo Noel ir prieš jį tarnavusį atstovybės šefą George Moore. Sudano teismas davė teroristams ilgą kalėjimo bausmę, tačiau Sudano prezidentas ją sumažino ir paleido juos, atiduodamas nuėmusiuosius Palestinos Išlaisvinimo organizacijai. Teroristai buvo iškelti į Egiptą.

Valstybės departamentas įsakė ambasadoriui Sudane įteikti kairias iki sausio 1 dienos. Prezidentas Echeverria pažadėjo darbininkų unijoms palankiai svarstyti jų reikalavimus pakelti algas.

Valstybės departamentas įsakė ambasadoriui Sudane įteikti kairias iki sausio 1 dienos. Prezidentas Echeverria pažadėjo darbininkų unijoms palankiai svarstyti jų reikalavimus pakelti algas.

Komitetas nutarė skelbti dokumentus

WASHINGTONAS. — Atstovų Rūmų teisinis komitetas, kuris svarsto Watergate bylą ir prezidento įsivėlimą į ją, paskelbė, kad visi komiteto surinkti parodymai, dokumentai ir liudijimai bus paskelbti atskiru leidiniu, kuris turės apie 7,000 puslapių. Komitetas paskelbti dokumentus nubaustavo 22-16 balsais.

Paskelbimo priešininkai įtikinėjo, kad dokumentų paskelbimas gali pakenkti būsimiems teismams, nes kaltinamieji galės aiškinti, kad įrodymų paskelbimas pakenkė bešališkam teismui.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Washingtonė vakar pradedo teismas dėl įsilaužimo į Ellsbergo psichiatro kabinetą. Pradėta rinkti prisiekusiųjų komisija. Teisėjas pareiškė, kad teismas užsities 4-5 savaites. Liudininkų bus 57, jų tarpe valstybės sekretorius Kissingeris, prezidento asistentas gen. Haig, buvęs izdo sekr. Schultz ir kiti. Tarp kaltinamųjų yra buvęs Baltųjų Rūmų patarėjas John Erlichman.

Šveicarijos civilinis teismas Gstaad mieste davė skyrybas aktoriams Elizabeth Taylor ir Richard Burton.

Toronto mieste, apie 50 žmonių piketavo sovietų Bolšoj baletu spektaklius.

Egipto prezidentas Sadatas pagrasino siųsti į Libaną savo aviaciją, jei Izraelis puls Libaną.

Kinija kritikavo Sovietų Sąjungą jūrų įstatymų konferencijoje Venecueloje. Kinija sakė, kad sovietai gina savo kolonijinius interesus jūrose ir siekia paglemžti iš atsilikusių valstybių jūroje esančius turis.

Argentina pasiskundė, kad Prancūzijos atominės bombos krituliai iš Ramiojo vandenyno bandymų vietos pradėjo kristi ant Argentinos.

Bandė pasmerkti vergų išnaudojimą

ŽENEVA. — Tarp Amerikos ir Sovietų Sąjungos delegacijų įvyko susikirtimas JT Tarptautinėje Darbo organizacijoje. Amerika siūlė pasmerkti 125 valstybių komitete sovietų darbo unijų įstatymus ir darbininkų teisių varžymą. Nepriklausoma komisija pripažino, kad Sovietų Sąjungoje praktikuojamas vergų darbas.

Balsavime už Amerikos pasiūlymą balsavo 128 delegatai, tačiau 156 susilaikė ir nesudarė reikalingas kvorumas pasmerkti Sovietų Sąjungai už tos organizacijos taisyklių ir principų laužymą.

Dominikonų respublikos prezidentas Joaquin Balaguer pradėjo trečią terminą prezidento vietoje. Jis buvo per rinktas gegužės mėn. Virš prezidento galvos matosi Dominikonų valstybės herbas.

Bandys testuoti derybas su Kinija

MASKVA. — Prieš pat prezidento Nixono atvykimą Sovietų Sąjungą pasiūntė vyriausią savo derybų dėl sienų su Kinija delegatą Leonidą Iljčevą į Pekiną testuoti derybų, kurios nutruko prieš 11 mėnesių. Kinijos sluoksniai praneša, kad Maskva pasiūlė, kad Iljčevas sugrįžtų į Kiniją sutiko jį priimti.

Komentatoriai mano, kad derybų atnaujinimas siekia pademonstruoti Maskvos susirūpinimą užbaigti ginčus su Kinija. Kitoms komunistinėms valstybėms norima parodyti, kad Maskva viską daro, kad santykiai pagerėtų, tik Kinija nenori pagerinti tų santykių.

Izvestija perspausdino Lenkijos Zycie Warszawy straipsnį, kuris kaltina Kiniją santykių drumtimu ir nenoru susitarti dėl sienų. Straipsnis atidengia, kad kinai reikalauja sovietų pasitraukti iš milžiniškų žemės plotų.

Santykiai pablogėjo, kai Kinija, pakartotinai spaudžiama, atsisakė paleisti tris sovietų karius, kurie buvo priversti nusileisti su helikopteriu Kinijos teritorijoje.

TREČIAS R. NIXONO SUSITIKIMAS SU KREMLIAUS BOSU L. BREŽNEVU

MASKVA. — Šiandien prezidentas Nixonas su žmona ir svarbiais pareigūnais atvyksta į Maskvą viršūnių konferencijai su Sovietų Sąjungos vadais. Planuose numatyta, kad prezidentas svečiuosis ne tik Maskvoje, bet aplankys Minską, Brežnevo vilą prie Juodosios jūros ir kosmonautų miestą prie Maskvos. Prezidentas sugrįš namo Amerikos nepriklausomybės šventei, liepos 4 d. Jis pats ir valstybės sekretorius Kissingeris pareiškė korespondentams, kad reikšmingesnių susitarimų iš šio vizito nelaukiama.

Sovietų erdvės spektakliai Nixonui

MASKVA. — Sovietų iškelta erdvės Saliut 3 stotis skrieja apie žemę 89 ir 136 mylių aukštume. Galimas daiktas, kad prezidento Nixono vizito metu sovietai bandys pasiųsti į tą stotį astronautų įgulą. Jau iš anksto numatyta, kad prezidentas aplankys savo vizito metu ir sovietų erdvės tyrimų bazę "Žvaigždės miestas", kuriame gyvena erdvės tyrimų mokslininkai ir kosmonautai.

Šiuo metu Sovietų Sąjungoje lankosi ir devyni amerikiečiai astronautai, kurie tris savaites, kartu su sovietais, ruošis planuojamam Apollo-Sojuz skridimui, numatytam 1975 metais.

Iki šiol sovietų kosmonautams nepavyko susijungti su erdvės stotimi ir laimingai sugrįžti į žemę. Trys kosmonautai grįždami žuvo ir po to jokia įgula stoties neskradė, nors buvo prie stoties priartėjusi.

Al Fatah vykdė Izraelio puolimą

KAIRAS. — Al Fatah, didžiausia palestiniečių organizacija paskelbė, kad ji suruošė paskutinį puolimą Izraelyje. Iki šiol panašius teroristų puolimus ruošdavo kitos grupės. Arabai diplomatai sakė, kad šis puolimas turėtų atkreipti Nixono ir Brežnevo dėmesį į Palestinos problemas, kad jie nutartų pakviesti Palestinos Išlaisvinimo organizaciją į taikos derybas Ženevoje.

Izraelis pasiskundė dėl puolimo Saugumo Taryboje ir pagrasino arabams, kad tolimesni puolimai pakenks taikai. Izraelio artilerija jau apšaudė vieną Libano kaimą.

Izraelis neturįs atominių ginklų

WASHINGTONAS. — Izraelio gynybos ministeris Shimon Peres pareiškė, kad Izraelis neturi taktinių branduolinių ginklų, tačiau atsisakė pasakyti ar Izraelis turi plutono perdirbimų reikalingus įrengimus. Praėjusią savaitę Egipto prezidentas Sadatas pareiškė turįs iš Egipto žvalgybos žinių, kad Izraelis jau turįs atominių ginklų.

Izraelis pasirengęs priimti tarptautinę atominių ginklų įrengimų kontrolę, jei ją priimtų ir Egiptas, pasakė Peres.

Izraelis jau seniai turi iš Prancūzijos gautą Dimona reaktorių. Niekas nežino, kur padedamas plutonas, kurį tas reaktorius gali pagaminti.

Ministeris Peres šiuo metu lankosi Washingtone, kur derys su gynybos departamentu dėl Amerikos ginklų Izraeliui.

Prezidentas Nixonas, išvykdamas iš Washingtono, pasakė Andrews aviacijos (bazėje, kad šios kelionės tikslas yra sustiprinti abipusius ryšius tarp dviejų pasaulio stipriausių valstybių. Yra vilčių sustiprinti bendradarbiavimą, kuris pakeistų konkurenciją kritiškose pasaulio srityse, kur galėtų atsirasti susikirtimų tarp dviejų didžiųjų galybių. Trečia — Amerika turi vilčių padaryti pažangą kelyje į ginklavimosi naštos sumažinimą ir atominių ginklų grėsmės sumažinimą.

Komentatoriai Maskvoje rašė, kad Brežnevas yra pačiame savo įtakos ir galios aukštyje. Nuvertęs Chruščiovą, jis kurį laiką buvo "triumvirato" narys kartu su Kosyginu ir Podgornu. Šiuo metu tie du yra numstomi toliau nuo valdžios centro ir jis yra negdingamas Kremliaus valdovas. Politbiure ir partijos centre išnyko Brežnevo priešai ir padidėjo jo reminių skaičius.

Paskutiniame Aukščiausios Tarybos kandidatų "iškėlime", Brežnevas buvo "iškeltas" 54 distriktoje, kada Kosyginas ir Podgornas buvo pasiūlyti 22 distriktoje. Geresnio matavimo, kuris politbiuro narys yra "svarbesnis" Sovietų Sąjungoje nėra. Po šių trijų, Michailas Suslovas ir Andrejus Kirilenka "iškelti" 10-tyje balsavimo distrikto. Likusieji 25 aukščiausi Kremliaus hierarchijos nariai gavo po 4, 3 ar 2 "iškėlimus".

Stebėtojai nurodo, kad tuo pačiu metu, kada Brežnevas yra užtikrintas savo valstybės vadas ir neabejotinas diktatorius, prezidento Nixono padėtis Amerikoje yra labai silpna, neužtikrinta. Jam gresia kongreso apkaltinimas, pašalinimas ir, gal, net kriminalinis teismas.

Futbolo varžybose

FRANKFURTAS. — Pasaulio Futbolo Taurės pirmenybėse antrajame rate likusių aštuonių komandų dviejose grupėse loš kiekviena su kiekviena. Ši sistema bandoma pirmą kartą, anksčiau būdavo ketvirtfinaliai, pusfinaliai ir finalai. Po kiekvieno pralošimo komanda iškrisdavo.

Kritikai kalba, kad senoji sistema būdavo geresnė ta prasme, kad komandos lošdavo "išlošti", būdavo įdomesnių ir karštesnių rungtynių. Dabartinėje sistemoje komandos medžioja taškus ir koncentruojasi gynyboje. Jugoslavijos treneris paskelbė, kad jo komanda žais sistema 4-4-2, su keturiais puolėjais ir keturiu saugu linija.

Lenkija vakar lošė prieš Švediją, kuri šiose pirmenybėse dar nebuvo įleidusi nė vieno įvarčio, o Lenkija nebuvo pralošusi nė vieno taško, visas pirmojo rato rungtynes užtikrintai laimėdama.

Vakar Vakarų Vokietija nugalėjo Jugoslaviją 2:0.

TRADICINIŲ PAVASARINIŲ PIKNIKŲ

1974 M. BIRŽELIO MĖN. 30 D. (SEKMADIENI). PRADŽIA 12 VAL. BUCHO DARŽE.

VEIKS: Virtuvė su karštais valgiais, kavinė su saldumynais, baras su įvairiais gėrimais, turtingas "Laimės šulinys" ir kit.

Į pikniką kursuos autobusai, keleivius paėmęs šiose vietose: 12 val. 13 klonijoje prie "Naujųjų" redakcijos, 12:15 val. Bridgeporte prie Lietuvių auditorijos, 12:30 prie Šv. Kryžiaus bažnyčios, 12:45 prie Brighton Parko bažnyčios. 1:00 val. prie Marquette Parko bažnyčios.

Iš pikniko išvažiuos 7:00 val. vak. Bilieto kaina į abu galus 2.50 dol. asmeniui.

VISI KVIECIAMI DALYVAUTI IR PAREMTI LABDARINGĄ BALFO VEIKLĄ.

Detroito naujienos

Pavergtų Tautų festivalyje liepos 13 d., šeštadienį, nuo 4 val. iki 8 val. meninai — Lietuvių tautinių šokių programą atliks Londono, Ontario, Tautinių šokių ansamblis "Baltija" vadovaujant p. p. Chainauskams. Visas tris dienas — liepos 12, 13 ir 14 dienomis groso Petro Padolskio orkestras, linksmy melodijų ir šokių muziką. Du namikai veiks su lietuviškais valgiais, vienas su stipriais ir lengvais gėrimais. Lietuviška tautinė mena pademonstruoti bus pastatytas specialus tautinio motyvo namelis, kurį globos Detroito Lietuvių Kultūros klubas.

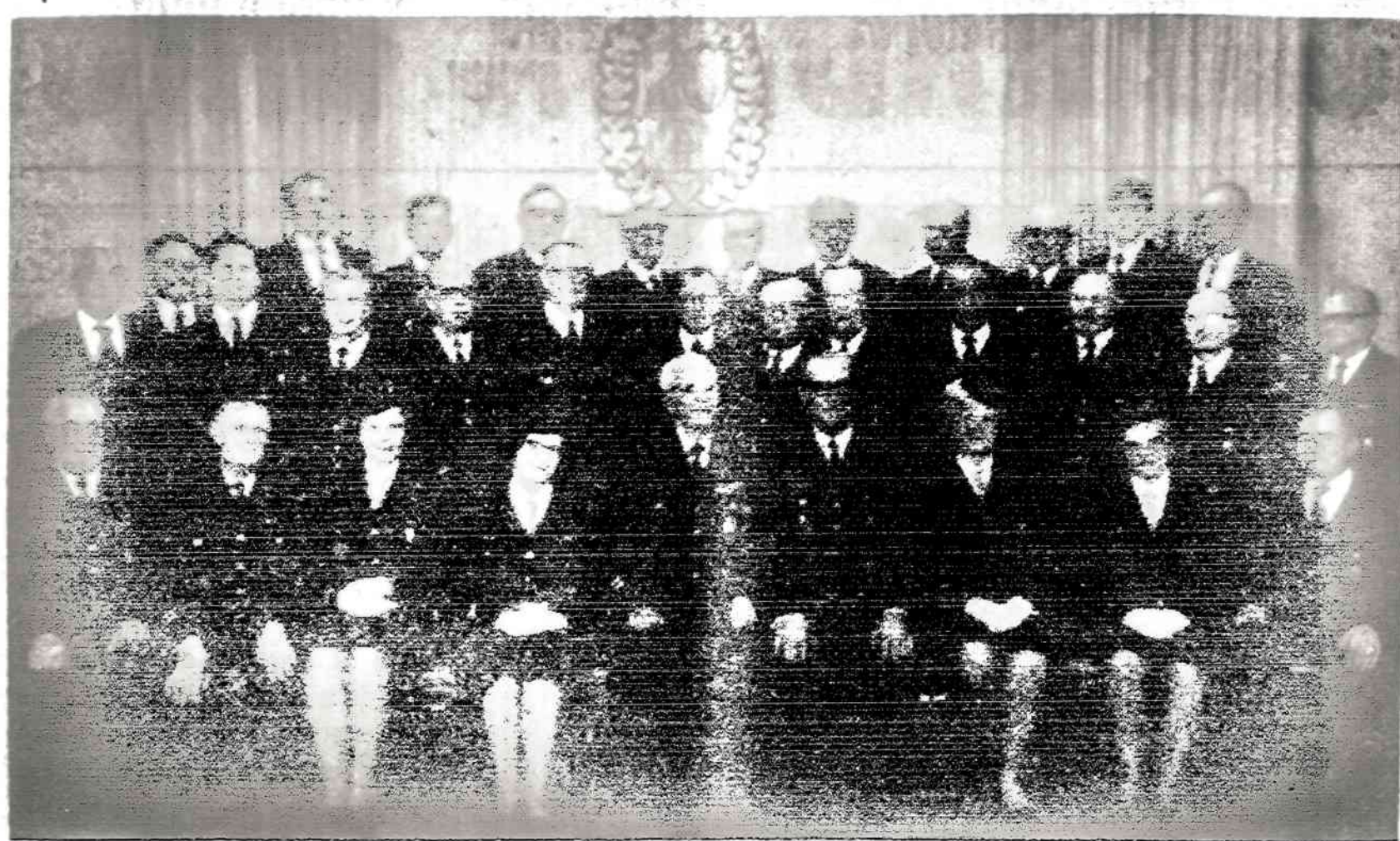
Liepos 14 d. sekmadienį 3 val. p. p. įvyks parhados už pavergtas tautas, Kennedy aikštėje miesto centre. Po pamaldų ir kalbų, kurias pasakys visų tautybių ir tikybų dvasininkai, vyks demonstracijos — eisenos su plakatais prie upės, kur bus festivalis. Kalbas pasakys Michigano gubernatorius William G. Millikan, Illinois Derwinski, Michigan kongresmanas John D. Dingal ir Robert Hubber. Organizacijos ir Detroito visuomenė kviečiama demonstracijose dalyvauti. DLOC valdyba praneša Detroito visuomenei, kad maldų dienoje jokių kitų parengimų nedaryti ir kad atvykti į demonstracijų vietą bei festivalį.

Lietuvių kambario Wayne State universitete komitetas, birželio 23 d. savo posėdyje aptarė kultūrinio namelio įrengimą

festivalyje, prie upės kranto, bei dovanų paskirstymo reikala, kaip efektingiau sukelti didesnę sumą kambario įrengimui Wayne State universitete. Bi-lietų platinimą tvarko Stefa Kaunelienė, Rožė Ražauskienė ir Stasė Urbonienė. Komiteto pirm. Jurgis Mikaila, vicepirm. Stefa Kaunelienė ir Vacys Urbonas dalyvavo Wayne State Universiteto suruoštame balijuje. Taip pat buvo pakviesti Wayne State u-teto direktoriaus Georg Gullant privačioje rezidencijoje ir amerikoniškai patalinti birželio 6 d.

Stasė ir Broniaus Tatarūnų 50 metų vedybinė sukaktis su pamaldomis Dievo Apyvaizdos parapijos bažnyčioje. Kultūriniam centre birželio 22 d. įvyko iškilmingos vaišės. Susirinko per šimtas kviestų svečių.

Programą pravėdė ir Tatarūnų nūeita gyvenimo kelią nupaviejojo Stasys Garliuskas. Už Tatarūnų sveikatą buvo išgerta tosta ir sugiedota Ilgiausių metų. Pirmas pasveikino sūnus Henrikas iš Klevelando. Birutėčių vardu Kristina Daugvydienė ir ponė Vilkenė, Saulių Sąjungos vardu pirm. Vincas Tamošiūnas, savanorių kūrėjų vardu Kazys Daugvydas, karių ramovėnų vardu Stasys Šimoniūnas ir kiti. Išrūpintą palaiminimą iš popiežiaus perskaitė Sv. Antano parapijos klebonas kun. Kazys Simaitis. Pabaigai kalbėjo pas sukaktuvinius, savanoris kūrėjas Bronius Tatarūnas. Padėkojo svečiams už atsilankymą ir vaikams už suruoštą iškilmingą sukaktuvę.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vadovybė. Sėdi iš kairės — J. Pocius, P. Padvaikas, V. Petronienė, S. Cecėvičienė, rinkt. pirm. V. Išganaitis, A. Budreckas, M. Dapkienė, J. Sasnauskienė, J. Petrauskas. II eilėje stovi — J. Skeivys, P. Peleckas, K. Kvečas, K. Bubinas, L. Vitkus, K. Jakštas, A. Didžbalis, P. Beinoras, P. Elgelis, A. Bendoraitis, A. Pileckas, K. Juškevičius, V. Dziuvė. III eilėje stovi — G. Janula, A. Balčytis, K. Pumputis, P. Aglinskis, J. Palutis, P. Janušas, J. Kuzmickas, B. Petronis, R. Orentas ir J. Yla.

Nuotrauka V. Noreikos

Namų Savininkų susirinkimas

1974 m. birželio mėn. 21 d.

Marquette Parko parapijos salėje įvyko gausus namų savininkų susirinkimas, kurį pravedė p. p. Jozas Skeivys.

Stasys Patlaba perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą, kuris priimtas be pataisų. Minutės susikaupimu pagerbtas miręs advokatas Tom Sutton, kuris buvo didelis lietuvių bėkulių ir namų savininkų draugas. Jo žmonai, kuri yra lietuvaitė, ir visai šeimai pareikšta užuojauta.

Liko nuliūdinti mylima žmona Ona, dukros Silvija ir Lucia ir kiti giminės, draugai bei pažįstami. Matai, išsėkis ramybės.

Mirė šaulys Vincas Kniura

Gegužės mėn. 28 d. mirė Vincas Kniura sulaukęs 63 metus. Velionis gyveno Redford Twp., Michigan, 26306 Student St. Buvo pašarvotas Charles R. Step kopyčioje. V. Kniura augo ir brendė tėvų mažame ūkyje Telšiu apylinkėje, baigė pradinę mokyklą ir suaugęs stojo į Lietuvos kariuomenę. Būdamas labai drausmingas baigė puskarininkų mokyklą ir pasitiko kariuomenėje visam Lietuvos nepriklausomybės laikotarpiui virš tarnybiniu puskarininku.

Okupavus Lietuvą rusams, kaip ir daugelis karių, buvo paleistas į atsargą. Antrą kartą okupavus Lietuvą, kaip ir daugelis lietuvių pasitraukė į Vakarų. Vokietijoje gyveno įvairiose stovyklose, ten ir vedė vokiečių kilmės žmoną Hildegard. Prasidėjus emigracijai, kaip ir kiti lietuviai emigravo į Ameriką, į Detroitą. Čia sunkiai kūrėsi, dirbo staliaus darbu ir augino keturis vaikus. Išsikūrus šaulių Sąjungai Tremtyje, stojo į Detroito įsisteigusią Švyturio jūrų šaulių kuopą ir kaip drausmingas ir aktyvus šaulys buvo šaudymų vadovas. Sveikatai pajūsius iš pareigų turėjo pasitraukti. Pasitraukė ir iš gyvybių tarpo. Priklausė ir kitoms organizacijoms: Balfui, Dariaus Girėno klubui, Lietuvių Namų Draugijai ir kitoms.

Gegužės 29 d. 7 val. vakare įvyko su velioniu Vincu Kniura atsisveikinimas. Šalia karsto buvo pastatyta kuopos vėliava ir garbės sargyba. Ražančių sukalbėjo šv. Antano parapijos klebonas kun. Kazys Simaitis. Atsisveikinimo žodį tarė šaulių Sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas, Švyturio jūrų šaulių kp. pirm. Ramualdas Macionis.

pravedimu ir iškilnia programa. Valdybai pareikšta padėka.

Apsvarstyta keli bėgantieji reikalai ir pabaigai Standard Oil Division Co atstovas Robert Hett parodė filmą — "Kodėl alyva brangi?". Įdomus filmas pajavirintas gražiais gamtovaizdžiais, parodė, kaip alyva traukiama iš žemės gelmių, perdirbama, valoma ir galų gale ilgais keliais pasiekia vartotojo automobilį. Filmą susirinkusieji sekė su įdomumu, buvo keletas klausimų ir kurios Mr. Robert Hett atsakė ir davė paaiškinimus.

Po susirinkimo vyko vaišės. Prie jų prisidėjo senatorius P.

Kur rasi kaip Florida

Kalifornija, Kalifornija!

Iš Kalifornijos išsivežiau du įspūdžius. Vienas, Pacifiko pakrantės — žavėjantis įspūdis. Oras tyras, naktys vėsios ir šaltos. Dienomis temperatūra kiek šiltesnė, bet saulėtą visai nemačiau spinduliu, tik jos ūkanotą veidą, riedantį po debesimis mažiau. Klimatas sausesnis kaip Floridoje. Gėlės ir žalumynai tiesiog sužavėja.

Kitą įspūdį gavau labai šlykštų: tie kutvelos tiek apžėlę, kad gražių veidų visai mažai bematyti, išimtis tik kur valdiškose ar žymesnėse įstaigose tarnaujantieji. Šiaip gatvėse, namuose ir apie namus judantieji, visi tiek apžėlę, vos matosi jų akys. Kai kurie atrodo tikros "beždžionės".

Moterys ir labai prastai puošiasi, o rankinukus nešasi užsidėję ant pečių, kaip Lietuvoje "ubagas" krepsį duonos. Moterų kelnės daugumoje sulopytos ar išplyšę, ir taip vaikščioja višose vietose ir po krautuvėse. Gatvėse automobilių naujų ar nužibintų kaip Floridoje čia retenybė. Nuvažiuojant į apskrities ūkio ir naminių reikmenų parodą. Pardavėjai tiek apsidūdo, net baisu artyn prieiti, atrodo niekados nėra tas kudlas plovė, Negalėjau nė artyn prieiti, bijojau parvežti į Floridą ir utelėm apkrėst švairius žmones. Mažosios užkandinės palyginus su Floridos, atrodo mažai valdžios prižiūrimos. Nuo kavos puodelių galima gražiai lūpas atsakė ir davė paaiškinimus.

Po susirinkimo vyko vaišės. Prie jų prisidėjo senatorius P.

Savickas. Vaišių metu vyko nuotaikingi pokalbiai.

J. Kaunas

raudonai nusidažyti. Kačių ir šunų ten gali nuomotojas į savo apartamentą atsivesti nors tužina. Apartamento savininkas visai neklausia ar turi gyvulių. Del įdomumo, pamatysiu skelbimą, kad išnuomoja apartamentą, įėjau pasiteirauti. Apartamentas gana švariai užlaikomas, be baldų — nuoma mėn. 8 kamb. 250 dol. Juokaudama paklausiau — ar priimtumėt, nes aš turiu 4 šunis? Gavau labai lengvą savininko sutikimą, kad galiu ir tiek kačių atsivežti!

Mielas ošantis Pacifike, kodėl neužlieji ir nenuplauni savo baltosiomis, putojančiomis vilnimis tą brudą, kokių gyvulių apteršia Pacifiko paplūdimius? Švariai užlaikomas vanduo labai šaltas. Paplūdimio prižiūrėtojas užkalbino ir pasiūlė įlysti ir paplaukyti, tvirtindamas, kad šiandien gana šiltas oras. Išėmęs iš kišenės termometrą parodė — 48 laipsnių vanduo... Įkišau koją į Okeaną ir palaikysiu minutę, pajutau kad koją suledėjo. Tas žmogus turėjo gardaus juoko: Pasiūlė pasikaitinti be saulutės ant jų vadinamo smėlio, mano sėdynė prisismaigė visokiais gražiais, žvyrui ir nežinai kokiais kitais. Tas jų vadinamas smėlis, tamsiai rudas ir stambus. Sugrįžus iš to vadinamo "smėlio" turėjau gerai šepetiu krapštyti iš... raumenų žvyrus ir akmenis. Tai tau Ramusis Okeane! Labai pasigedau Floridos, baltojo tikro smėlio ir šiltojo su 80 laipsnių paplūdimio. Onutė

Goethe jaunas būdamas mėgo gotikos meną, o vėliau — klasiką.

Jeigu mes nevertiname daiktų, tai jie nėra verti.

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ
KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai, Abu tomiai minkštose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietais viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

DEDE SERNŲ GYVENIMO BRUOŽAI

KA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis Dede Serną žinomiaus pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakojimų. Dabar jie gali pasakoti, gražiai surašyti Dede Serno gyvenimo įvykius bus įdomu prisiminti, senus laikus ir pasakoti gražių istorijų. Naujai atvykęs lietuviai gaus žinias, ar varos pasakojimus nupirkti Antano Ruko parašytą Vienišo Žmogaus Gyvenimą — Dede Serno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas į atsimena u pažinojo o naujiesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo Antano duko lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakojimas duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų lietuvių šviesuoliu gyvenimu ir su kita ideologine veikla.

Antanas Rukas, VIENIŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Adomaitis Serno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių istorijos draugija, Chicago, 1962 m. 208 psl., kaina 2 dol.

J. KAUNAS, NAUJIENŲ ADMINISTRACIJA

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

K. Bielins, PENKTIEJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl.	\$6.00
K. Bielins, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl.	\$6.00
Prof. Vac. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, I tomas, gražiai įrišta, 431 psl.	\$7.50
Prof. Vac. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00	\$2.00
Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINYS, I tomas, 300 p.	\$2.00
Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl.	\$5.50
Kipras Bielins, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštais viršeliais.	\$5.00
Juozas Liudžius, RAŠTAI, 250 psl.	\$3.00
P. Liudžiūnė, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ, 88 psl.	\$1.00
Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl.	\$3.00
M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai 232 puslapiai	\$3.00

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

What if we told you
to cough up \$18.75
or else?

You wouldn't like it, of course.

You see, one of the nice things about buying U.S. Savings Bonds is that you don't have to.

That's because you happen to live in a free country where nobody forces you to do anything.

Rather, your country asks that you simply consider the many advantages of Savings Bonds.

First of all, if you think they're a get-rich-quick scheme, forget it. Bonds aren't for you.

They only pay off in the long haul. For a quick return, there are a lot better ways to make a buck.

They do pay off, however. Handsomely, as a matter of fact.

A little over 4 dollars for every 3 you invest. Plus, the privilege of buying the new 5% Freedom Shares along with your Bonds.

But there are other reasons for buying Bonds.

Good, but selfish.

There's one other very important reason why Americans already own over \$52 billion in Bonds.

It's called pride.

Just so happens that most Americans still choose to think this is the best piece of real estate going.

If you happen to be one of these Americans who think there's something to this country of ours, why not buy into it.

Sign up for the Payroll Savings Plan where you work.

Or go to your bank.

And cough up that \$18.75. Please.

Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds & Freedom Shares

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, IL 60608

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIS

42

Naujienu steigimo pradžia

LSS 8-to Rajono konferencija, įvykusi 1913 m. pradžioje spalio mėnesyje prie Milwaukee, ir Noble gatvių, nutarė steigti bendrovę laikraščiai leisti ir išrinko komitetą iš trijų, į kurį įėjo K. Gugis, A. Lalis ir J. Šmotelis.

Už kelių dienų po konferencijos komitetas susirinko Gugio bute, Mecca Gardens, ir sudarė steigimo planus. Mecca Gardens buvo arti 30 St. ir Wentworth Ave., skirtas studentams bei mokslinekams be šeimos. Tai buvo apskritas pastatas, kurio viduryje buvo sodelis ir daržai, o aplinkui kambariai po vieną ar du. Kiekvienas nuomininkas turėjo daržą ir galėjo auginti daržoves. Pastate buvo visos reikalingos krautuvės ir gyventojams nebuvo reikalo išeiti į gatvę. Anuo metu Gugis tenai nuamovo butą, nes buvo labai ramu, ko kitur studentai neturėjo.

Taigi, aname nepaprasto išvaizdos ir ypatingos paskirties name, susirinkome trise ir išdirbome Naujienu steigimo planus.

Planai buvo paprasti. Nutarta pagaminti lakštus 8½ colio per 13, su pareiškimu, kad pasirašiusis sutinka pirkti steigiamos bendrovės šerų už \$..... (\$10 šeras) ir dalyvauti jos reikalų tvarkyme.

Anuo laiku Čikagoje veikė ir buvo stropiai prižiūrimas "Mėlyno dangaus" įstatymas, kuris draudė pardavinėti šerų be leidimo. Mat, buvo atsiradusių gudruolių, kurie įkorporuodavo dangų ir pardavinėdavo šerų. Mes rūpinomės, kad lakštą pasirašiusis asmuo būtų užtikrintas bendrovės tikrumu ir būtų imamas, kaip Charter Member, ir nerastų priekabės skustis.

Taip apsaugoję ir susitvarkę pradėjome rinkti parašus. Parašų Pasirašėdėjimų rinkimas buvo daugiausia mano darbas, nes Gugis rūpinosi egzaminais, o Lalis dirbo ilgas valandas banke. Aš nusirašiau visų Čikagos ir apylinkių LSS narių vardus ir adresus ir sukvietė buvėliais į vieną vietą, prikalbinėdavau pasirašyti. Iki Naujų Metų pasisekė surinkti per 500 parašų.

1914 m. antrą sausio mėn. sekmadienį, M. Medažio svetainėje, 24 pl. ir Leavitt St. buvo sukvietas visų pasirašiusių susirinkimas, priimta apie \$7,000 dol. ir išrinkta direkcija iš 15 asmenų. Į direkciją įėjo šie: 1. K. Gugis, 2. A. Lalis, 3. J. Šmotelis, 4. J. Girjotas, 5. M. Petrasauskas (ne kompozitorius), 6.

Žmonėms visos šimpanzės atrodo panašios, tačiau Dottie Salter, Covington, La., Tyrinėjimų centro beždžionių prižiūrėtoja ir auklėtoja, tvirtina, kad kiekviena šimpanzė yra individualistė. Ji augina jaunas beždžionaites, jas maitina, prižiūri, keičia vystyklius iki vienerių metų amžiaus, kada jos eina į medicinos tyrimų laboratorijas.

D. Alginavičius, 7. P. Maliorius, 8. A. Petratis, 9. K. Jarmontas, 10. J. Ilgaudas, 11. A. Rypkevičius, 12. P. Galskis, 13. V. Mišeika, 14. A. Vasiliauskas, 15. P. Čereška.

Pirmas direktorių posėdis įvyko sausio 26 d. "Aušros" svetainėje, kur man teko pirmininkauti. Direktoriai sudarė tokią valdybą: prezidentas — K. Gugis, viceprezidentas — A. Vasiliauskas, sekretorius — A. Lalis, įždininkas — A. Petratis. Po šio posėdžio veikiai prasidėjo susirašinėjimai su dviem esamais laikraščiais: "Laisvė" ir "Pirmyn".

Aleksas Ambrose Čikagos Lietuvių Istorijoje kiek iškreipia faktus, sakydamas, kad "tuojau nutarė kviesi Pijų Grigaitį". Ne, taip nenutarė. Tuojau buvo pasiūlyta "Laisvė" persikelti į Čikagą ir pereiti mūsų bendrovės nuosavybėn. Jei "Laisvė" leidėjai būtų buvę sukalbamešni tai šiandien Čikagoje eitų ne Naujienu, o "Laisvė", o jos vyriausiu redaktoriu būtų buvęs ne Grigaitis, o L. Prūseika. Arba galėjo būti "Pirmyn" su Grgaičiu. Žinoma, mūsų leidžiama "Laisvė" nebūtų nuėjusi šuntakiais, o "Pirmyn" nebūtų užsidaręs.

Kada įsitikinom, jog "Laisvė" nei "Pirmyn" mūsų siūlymo nepriims, tada ir tik tada buvo nutarta steigti naują laikraštį ir kviesi P. Grigaitį. Vardą atnešė Kleofas Jurgelionis. Viename pasitarime, diskutuojant naują laikraštį, į mūsų susirinkimą atėjo Kleofas Jurgelionis ir pasiūlė piešinį NAUJIENOS. Tas piešinys per 60 m. daug kartų panaujintas ir nūn tebetar nauja ir tebėra gražus. Mes trys buvom dėkingi Jurgelionui. Nežiūrint fakto, kad jau įs-

Lietuvių Istorijos Draugijos veikla

Lietuvių istorijos draugija jau veikia 17 metų, jos centras yra Čikagoje, ji turi daug narių: istorikų, istorijos mokytojų, jaunų studijuojančių istoriją ir istorijos mėgėjų iš Amerikos ir Kanados.

Draugija išleido 10 knygų Lietuvių Tautos Praeitis. Tuoju pasirodys vienuoliktą knygą. Renkama ir spausdinama istorinė medžiaga, kurios pavergtos Lietuvos istorikai negali spausdinti arba okupanto verčiami Lietuvos istoriją klastoti. Laisvojo pasaulio lietuviai pasiryžę istorinę medžiagą, kuri rišasi su lietuvių tautos praeitimi, surinkti ir išspausdinti. Žurnalą — "Lietuvių Tautos Praeitis", redaguoja prof. dr. Jonas Jakštas. Be to, jis yra draugijos valdybos pirmininkas. Reikalų vedėja mokyta. A. Rūgytė yra draugijos asis, apie kurią koncentruo-

jasi visos draugijos veikimas, tai nepaprastos energijos moteris, ne tik patį dirba, bet moka ir kitiems užduoti darbus ir juos organizuoti. Draugija veikia aštuonioliktus metus, susilaukė iš lietuviškos visuomenės didelio pritarimo ir paramos, nes visi leidiniai išperkami. Kas mėnesį vyksta valdybos posėdžiai, po kurių iškilieji istorikai arba draugijos nariai skaito istorines paskaitas arba daro pranešimus iš kelionių po istorines vietas. Paskutinis valdybos posėdis buvo š. m. birželio mėn. 20 d. Valdyba aptarė savo bėgamuosius reikalus.

Po pranešimo dr. Juozas Tautvilas skaitė paskaitą. Per Aušrą, romantizmą į tautinį atgimimą.

teigta bei inkorporuota bendrovė The Lithuanian News Publishing Company, o lietuviškai Naujienu Bendrovė, trijų steigėjų darbas vis nesibaigė, nauji, skubūs reikalai kilo ir plėtėsi; o 15 direktorių grupė pasirodė nelanksti, nerangi, tai mes trys dar sprendėm greitusius reikalus, o direktoriai, susirinkę kartą į mėnesį patvirtindavo.

Naujienu Bendrovė buvo laiminga, kad jos steigėjų tarpe teisių studentas K. Gugis ir jau patyręs laikraštinkas A. Lalis, nes jis jau buvo leides laikraštį su Vincu Karaliu ir su Laukiu. Bet apie techniškus dalykus Gugis su Laliu mažai tenusimane.

Jonas Ilgaudas jau buvo patyręs spaustuvininkas, mokėsis Tilžėje, dirbęs pas Olševskį ir bent ketvertą metų turėjęs savo spaustuovę. Tą spaustuovę Ilgaudas pasiūlė Naujienu Bendrovei už tokią kainą, kiek jam kainavo. Mums tai atrodė geras pasiūlymas, bet tik vėliau patyrėm, kad raidės ir mašinos buvo per daug nudėvotos ir tos kainos nevertos. Gan greitai pats Ilgaudas tūlas mašinas metė į laužą ir pirkto naujas. Ir patalpos esančios 1841 S. Halsted St. laikraščiai leisti netiko — skubiai teko keltis kiton pusėn gatvės, nors ir ten vieta buvo mažai.

Juozas Šmotelis

Paskaitininkas išryškino priešaušrio gadinės 17 ir 18 šimtmečio glūdumų lietuvių kaimiečio gyvenimą ir jo tautinę sampratą, tai buvo toks laikotarpis veikiantis blūdoma su mažomis prosvaitėmis. Tokiu laikotarpiu Jonas Basanavičius atėjo į šį pasaulį. Jo tėvai buvo samoninigi praeities mylėtojai, jam pasakodavo padavimus apie pilikalnius, kurių toj apylinkėje buvo nemažai. Tėvas daug pasakodavo apie kovas su kryžiuočiais. Tėvų pasakos J. Basanavičių žavėjo nuo pat vaikystės, jis pradėjo domėtis pilikalniais ir tyrinėti jų praeitį.

Lankė Marijampolės gimnaziją, vėliau universitetą, tuo metu įsijungė į lietuvišką veiklą: tyrinėjo Lietuvos praeitį ir pilikalnius. Suorganizavo lietuvių inteligentų kolektyvą ir išleido pirmą lietuvišką laikraštį "Aušrą". Aušra žadino lietuvišką samonę ir kvietė visus į kovą už šviesesnę ateitį ir susipratimą.

Vėliau Vincas Kudirka leido laikraštį "Varpas", kuris kėlė lietuvių tautą iš miego "Kelkitės, kelkitės"... Aušra ir Varpas paruošė kelią Vilniaus seimui, kuris reikalavo Lietuvai autonomijos, o vėliau jų įtaka privedė

prie Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Kruopščiai paruošta įdomi pasakaita sukelė įdomias diskusijas, kuriose dalyvavo: J. Venclova, V. Žemaitis, Br. Klieris, A. Rūgytė, G. Janula, V. Kozicas, A. Dumbrienė, J. Mulokas, J. Kaunas ir kiti. Paaškinimus davė ir į klausimus atsakinėjo dr. J. Tautvila.

Po paskaitos vyko vaisės — kavutė, kurią suruošė p. A. Rūgytė.

J. Kaunas

ASILAS IR VILKAS

Pievoje ganėsi asilas. Pamačius sėlinantį vilką, jį apsimetė raišu. Prisiartinęs vilkas paklausė, kodėl jis šlubuoja. Asilas atsakė, kad lipes per tvorą ir įsivare į koją rakštį, dabar prašas vilką pirma ištraukti tą pašiną, o paskui jį eiti, kad kramtydamas neįsidurtų. Vilkas paklausė. Kai jis pakėlė asilo koją ir ėmė žiūrėti į nagą, tas kad spirs į gerkę, ir dantys vilkui išbyrėjo. Iš skausmo sukaukęs, vilkelis tarė:

— Taip man ir reikėjo! Iš tėvo išmokęs mesininko amato, kam ėmiausi daktarauti.

Taip ir žmonės, imdamiesi netinkamo sau darbo, paprastai bėdy susilaukia.

(Iš Ezopo pasakėčių)

Lietuviams reikalinga literatūra

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienuose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apieleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kainą 4 dol.

J. Audėnas, PASKUTINIS POSĖDIS. Minučių tikslumu aprašyta paskutinės nepriklausomos Lietuvos dienos ir valandos, kuriose yra išryškėjęs nesikeičias komunizmo klastingumas paverčiant tautos ir asmenis. 270 psl. \$4.00.

ČIKAGIETIS IŠPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTOJ LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje. Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakiuose, Kelmėje ir Palangoje. Valždis aprašymai, kaip ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir kaip žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

D. Kurašis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionės į Lietuvą išpodžiai. Ilustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.

D. Kurašis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Autoriaus pastabuma neapgauna turistų ir agitpropos propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIŲ SIENŲ KLAUSIMAI. 3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.

Vincas Žemaitis, LIUBILNIŲ UNIJOS SUKAKTIES PARĄŠTĖJE. 84 psl. Kaina \$1.50.

Sie ir kiti leidiniai yra gaunami. NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL 60608 atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant čekį ar piniginę perlaida.

DR. KAZYS GRINIUS ATSIMINIMAI IR MINTYS

II tomas, 1962 m. Gražiais viršeliais. Kaina \$5.00.

Išleido Dr. Kazio Griniaus Komitetas. Knyga galima nusipirkti "Naujienuose" už \$5.00, užsakant paštu reikia pridėti 25 centus pašto išlaidoms apmokėti. Taip pat galima įsigyti ir pirmąjį "Atsiminimų ir minčių" tomą (neįrasta) už \$2.00.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street — Chicago, 60608

JEIGU NEBŪTŲ SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senujų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodė, kuriame atsispindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais įristos knygos kainą yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiūsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu: NAUJIENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaidžiuose svažėja, juokauja ir verčia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienuose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis, Vaidiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Jūzė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VETROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleofas Jurgelionis, GLADI - LIUDI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išviesintas lietuviškas senovės laikais, su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI. Antano Baranauko "Anykščių Šilės" vertimas. 42 psl. \$2.00.
9. Balyš Rukša, UGNIES PARDAVEJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga. 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinių ilai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK. MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR EVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienu raštinę arba užsakyti paštu, pridėdant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiumtimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

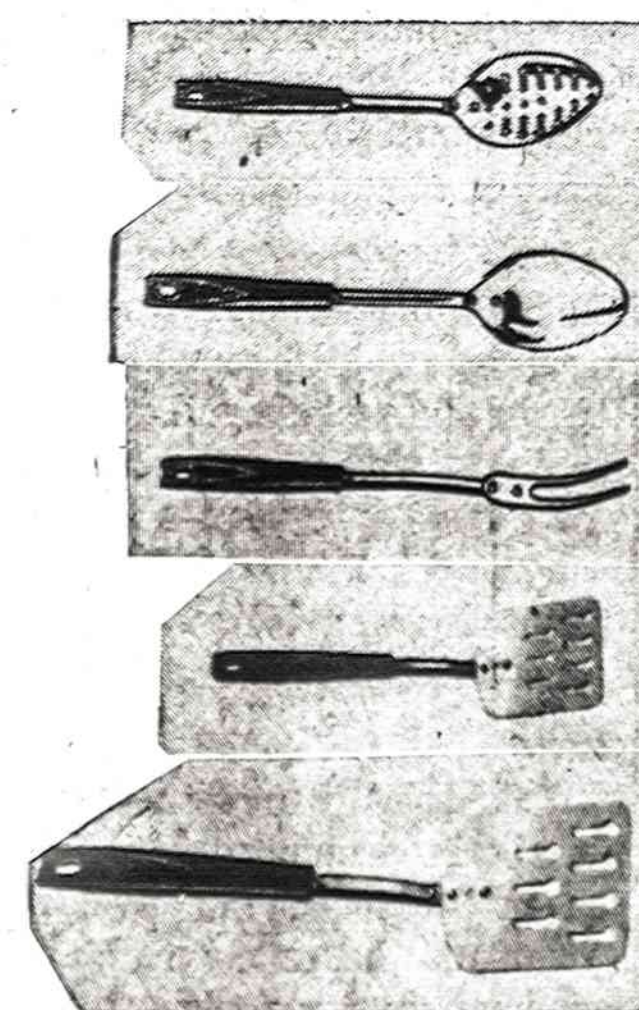
Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiumtumo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienuose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

VERTINGOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

Kas atidarys naują \$250 taupymo sąskaitą arba įdės tokią sumą į turimą sąskaitą, tai gaus viršuje matomą 5 gabalių virtuvės setą veltui, kol turėsime atsargų.

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM:
7½%	\$5,000.00 OR MORE
6¾%	4 YEAR MATURITY
6¾%	\$5,000.00 OR MORE
6½%	30 MONTHS MATURITY
6½%	\$2,500.00 OR MORE
6½%	1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year, other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Don Kichotas ir Sančio Panza

Clevelande lėdžiame Pasaulio lietuvių St. B. (mokytojas Stasys Barzdukas) net pustrčio Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos biuletenio puslapio pasakė Naujienoms. Barzdukas nemėgo Naujienų, kai jis buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vyriausios vadovybės pirmininkas, nepatinka jos ir šiandien, kai jam paliktas tikslas nedidelio mėnesinio biuletenio redaktoriaus pareigos. Yra visa eilė klausimų, kuriuos Naujienos kitaip supranta, negu mokytojas Barzdukas. Nuomonių skirtumai veda į konfliktą, kurį verta išryškinti, kad didelė Amerikos lietuvių dauguma žinotų, ko siekia p. Barzdukas ir kur jis, siekdamas tikslo, daro klaidą.

Vienas Amerikos lietuvių tarpan perkeltos fronto ginklanešys ir didelis Barzduko darbų gerbėjas šiomis dienomis spaudoje tvirtino, kad jo sesers mokytojas pasižymi ne tik kruopštumu, bet ir tikslumu. Galimas daiktas, kad Barzdukas yra labai kruopštus, bet neatrodo, kad jis būtų toks jau tikslus, kaip tas bendradarbis tvirtina. Neatrodo tikslų todėl, kad nemoka pasirinkti priemonių kilusiems konfliktams aiškinti. Niekam ne paslaptis, kad Barzdukui nepatinka Naujienos grynai dėl visuomeninio darbo, dėl lietuvių vedamos politinės kovos. Politinius ir visuomeninius klausimus, rodos, reikėtų spręsti visuomenės mokslų ir politinių sąjūdžių duomenimis. Reikėtų kelti politinio gyvenimo faktus, juos aptarti ir daryti tinkamas išvadas.

Bet mokytojas Barzdukas, politinių kovų istorijos giliau nestudijavęs, nesinaudoja politinių mokslų duomenimis. Visą konfliktą jis permeta į literatūrinę areną. Blogiausia, kad permeta ją ne į lietuvišką literatūrą, kurią galėtų gerai pažinti, bet griebiasi tarptautinės, su kuria jis, matyt, mažiau susipažinęs. Politinėm sąvokom operuoti jis pasirinko ispaniškąjį Don Kichotą, kurio jis, ko gero, orginale neskaitė, bet naudojosi vertimais. Naujienų redaktorių jis skaito donkichotais, o Naujienose keliamus faktus jis vadina donkichotizmu. Jis yra įsitikinęs, kad Naujienos, kaip ir Don Kichotas, kovoja prieš vėjo malūnus, avių sukeltas dulkes laiko į kovą einančia kariuomene, o į kalėjimą varomus nusikaltėlius laiko išvaduoti vertais nelaimingais bajorais. Trumpai, Don Kichoto didvyriškumas šiandien ne tik niekam nereikalingas, bet net ir juokingas.

Barzdukas, primetęs Naujienoms donkichotizmą, juokiasi, bet jam į galvą neateina mintis, kad jis ir save

LIETUVOS LAISVINIMO KLAUSIMAI

P. Stravinsko paskaita, skaityta 1974. VI 9 d., Chicagoje, LVS "Ramovės" skyriaus susirinkime

(Tęsinys)

3) Savos valstybės nepažinimas

Moderninės — demokratinės valstybės žmonės, kaip taisyklė, žinimo mokslas, supažindinantis turį savo valstybę pažinti: suvokti jos teisinę santvarką, pa-

gauti jos indėjas, jos dorinius principus.

Paprastai, tokių valstybių mokyklose dėstomas krašto pažinimo mokslas, supažindinantis mokinius ir su jų valstybe. Taip yra, pvz., Šveicarijoje.

juokui stato. Literatūros pavyzdžiai aiškiais ir tiksliais politinėms sąvokoms nebetinka. Don Kichotas žygdarbiams jojo ne vienas. Visą laiką išmintingąjį riterį lydėjo žeme vaikščiojantis ginklanešis Sančio Panza. Don Kichoto negalima įsivaizduoti be jo ginklanešio. Mokytojas Barzdukas, Pasaulio lietuvių gegužės mėnesio numerįje Naujienoms primetęs donkichotizmą, gal ir nepastebėjo nepaprastai įdomaus pasikalbėjimo tarp riterio Don Kichoto ir palydovo Sančio Panzos, kai jie, Viskajino ir vienuolių gerokai apkulti, pasikeitė labai giliomis kasdieninio gyvenimo mintimis. Sančio Panza, pastebėjęs atsikvėpusį Don Kichotą ir besirenkiantį vel sėsti į balną, priėjo prie Don Kichoto, paėmė Rosinanto pavadi, pasiekė riterio ranką, ją pabučiavo ir tarė:

"Mano pone Don Kichote, malonėkite duoti man valdžią salos, kurią jūs šiame didvyriškame konflikte laimėjote ir kurią aš, nežiūrint josios dydžio, jaučiuosi pakankamai pajėgus valdyti taip, ir taip gerai, kaip ir kiti, pasaulyje valdę salas.

Į ką Don Kichotas šitaip atsakė:

— Turėkite galvoje, broli Sančio, kad šis ir kiti panašūs mūsų žygdarbiai nėra salų užkariavimas, bet tik susikirtimai kryžkelėse, kuriuose nieko nelaimi, o kartais žmogus lieka su perskelta galva arba be vienos ausies. Turėkite kantrybės, ateityje turėsime tokių žygdarbių, kurių išdavoje ir tave bus galima gubernatorium padaryti". (Don Kichotas, 1916 metų laida Madride, I tomas, 314 psl.).

Idomiausia, kad Sančio Panza patikėjo Don Kichoto paskelbtai viltimi. Jis užmiršo vienuolių ir vienuolynų dirbančių bernų apdaužymą, apspardymą ir plaukų rovimą, bet nusėkė Don Kichotą tolimiesiems žygdarbiams. Noras valdyti ne salą, kaip rašo Servantesas, bet valdyti saloje gyvenančius žmones buvo toks didelis, kad jis buvo pasiryzęs bet kokiame žygiui ir aukai, kad tik taptų salos gubernatorium.

Barzdukas, kaip ir Sančio Panza, nori valdyti lietuvių. Tas noras valdyti yra toks didelis, kad nei jis, nei jo ginklanešiai nesivaržo jokiais priemonėmis. Jie skelbia pačiais protingiausiais. Politikoje jie nusimana daugia, negu visos kitos lietuviškos politinės partijos kartu sudėjus. Jie Naujienoms primeta donkichotizmą, bet nežino, kad užkariautų salų valdymas buvo galimas prieš 400 metų ne šiandien. Jie nežino, kad joks gubernatorium negali valdyti be gyventojų sutikimo. Jie neturi nuovokos, kad laisvų lietuvių jie nevaldys be lietuvių sutikimo. Amerikos lietuviai turi savo organizacijas, turi turį organizacijų junginius, turi aptartus darbu ir kovos planus. Jeigu kas gubernatorium bandys primesti Sančio Panzą, tegu ir patį geriausią, lietuviai kovos prieš primetąjį visomis jėgomis. Jie atkakliai gins jų pačių pasirinktą gubernatorių.

Mažos grupelės noras valdyti Amerikos lietuvių yra konflikto pagrindas.

Tiesą sakant, Lietuvos gimnazijose irgi buvo dėstomas visuomeninis mokslas, supažindinantis mūsų jaunimą ir su jų valstybe. Tik egzilyje mes to nedarome, nors Lietuvos valstybė teisiškai egzistuoja tokia ir dabar, kokią turėjome ir realybėje anksčiau. Todėl ir mūsų jaunuoju šiandien Lietuvos valstybės reikiamai nepažįsta.

Bet labai gaila, kad savos valstybės reikiamai nepažįsta nei daugis mūsų vidurinėsios kartos net mokytojų vyrų, arba net ir iš senosios, vyresniosios kartos žviesuomenės, įskaitant čia ir nevieną mūsų Bendruomenės veikėją. Įrodymų reikia? Paimkime vieną.

Nagi, tokių įrodymų gali būti pvz., kad ir mūsų vad. kultūrininkų ir bendruomeninkų, net jų žymių vadų (19), nuolatiniš šaipymasis iš mūsų politinių grupių, partijų; jų nevertinimas, aiškų, ne dėl kokios piktos valios, o tik dėl to, kad nesuprantama, kokį vaidmenį tos partijos vaidina modernioje — demokratinėje valstybėje, kokia ji buvo, o teisiškai tebėra ir šiandien, irgi Lietuvos valstybėje. Jei žmonės suprastų, kad demokratinėje Lietuvos valstybėje suvereninė valdžia priklauso (o teisiškai ir dabar priklauso) tautai, kad ta valdžia buvo vykdoma (tik dabar dėl okupanto smurto negali būti vykdoma) tos tautos per politines grupes, partijas, kad tos politinės grupės vaidino didelį ir garbingą vaidmenį valstybėje, kad jos, kaip tautos politinės minties reikėjos ir vykdytojos, labai didelį vaidmenį vaidina ir šiandien, egzilyje, sudarydamos tautos atstovybę (VLKKA) teisinei kovai dėl Lietuvos išlaisvinimo, tai tada jų pašiupų ir mūsų politinių grupių niekinimo egzilyje neturėtume. (20)

Todėl dabar ir pageidaukime visi, kurie dalyką suprantame, kad mūsų tie vad. kultūrininkai — bendruomeninkai, liautys niekinę mūsų politines grupes, susipažinę geriau su savo valstybe, su jos teisine ir demokratinė santvarka.

4) Teisinės kultūros stoka

Teisė nėra toks jau labai sunkus mokslas, kad bendro išsilavinimo žmogus net ir pats, be aukštosios teisių mokyklos, negalėtų su juo susipažinti. Su tuo teisės mokslu, kurio principais valdoma valstybė, kaip taisyklė (20) ir susipažįsta. Visi valstybės veikėjai. Bet mūsų valstybės veikėjai, kurie gal ir turi teisinės kultūros, tik jos, deja, nepa-

do. Todėl jie dažnai ir siūlo mums laisvinimo darbe imtis to, kas visai nesiderina su teise. Pvz., jie siūlo visokias fantastines VLKKA reformas, kurios nesiderina su teise, dėl ko, jas įvykdžius, VLKKA būtų panaikintos. Tokie yra sakykim, siūlymai įvesti VLKKA Bendruomenę, kaip VLKKA narį, arba sujungti ją su VLKKA, pavadant VLKKA Seimo funkcijas, ir kiti panašūs (21).

Todėl, mano nuomone, turime stengtis pakelti mūsų teisinę kultūrą ir nedaryti Lietuvos laisvinimo srityje nieko, kas nesiderina su teise, su teisine logika. Žinoma patys sau galime pvz., vietoje VLKKA mūsų tautos teisinės atstovybės prisidirti — prisikurti, pagal savo išmonę, visokių teisinių monstrumų, sakykim, baidyklų, bet, išėję su jomis į tarptautinį forumą, tikrai apsijuoktume ir pasirodytume dar nesubrendusiais teisiškai galvoti ir dar nepriaugusiais, nevertais turėti savo valstybę, kuri gi yra, visų pirma, teisės kūrimys.

(Bus daugiau)

Pastabos ir paaiškinimai:

19) Čia turį galvoje, pvz., dabartinį PLB Valdybos pirmininką, labai mėgstantį šaipytis iš mūsų politinių grupių, kurio humoristikos "perlu" apsiei iš jo "kūrybos" pririnko ir nesenai Naujienose parodė A. Kučys savo straipsnyje. Daug tokių pasiūlymų iš politinių grupių yra paskelbęs savo "Pasaulio Lietuvių" ir pirmesnis PLB Valdybos pirm. "PL" rektorius. Tikiu, kad tai nebuvo piktos valios darbas, bet jis nebuvo nei geras darbas.

20) Prieš 56 metus, atstautant Lietuvos valstybę, o ir vėliau ją suorganizuojant legisliaciniams aktams, įstatymams, didelė dalis mūsų valstybės veikėjų (kaip pvz., Al. Stulginskis, Steponas Kairys, V. Čepinskis ir daugelis kitų), net ir neteisininkų, buvo susipažinę su teisių mokslo pagrindais, turėjo gan aukštą teisinę kultūrą. Dėl to ir mūsų įstatymų leidybos darbas buvo tada labai dinamiškas, kūrybingas, dargi be didesnių klaidų.

21) Tik pagalvokime: ar be reikios didesnės teisinės klaidos, tiesiog nesamone, VLKKA Lietuvos (valstybinės) tautos (kuria sudaro visi Lietuvos valstybės žmonės, net ir nelietuviai), sujungti su PLB su lietuvių bendrine organizacija, draugija arba pavesti tai suose pasitaiko tų veikėjų ir draugijų valstybinės tautos atstovybės funkcijas? Arba lytel: kaip galima LLK, svei-

mos (amerikiečių) organizacijos padalinį įvesti į VLKKA, Lietuvos tautos atstovybę, jos nariu, kaip buvo jau ne kartą siūlyta net ir vieno mūsų teisininko?!

Gėdos stulpai kolchozuose

Apie sovietų valdžios dvaruose — kolchozuose ir sovchozuose įvedamą viduramžių baudžiavos sistemą Dirva Nr. 43 rašo:

Štai ir mūsų Lietuvoje sovietai grąžina tamsią viduramžių santvarką. Prie Akmenės cemento gamyklos vartų pastatytas "Gėdos Stulpas". Apie tai sovietų santvarkos "laimėjimą" praneša "Laikas ir įvykiai", vasario mėnėsi. Prie stulpo prasikaltėliai dar neprisikabinę, bet ant stulpo segami "darbo drausmės ir viešosios tvarkos pažeidėjų portretai"! Žmonės, kurie eina pro Akmenės cemento gamyklos "gėdos stulpą" smalsiai skaito "aprašus", tikrus kaltinimo aktus asmenims, kurių bylų teismas nagrinėja, kurių kaltę priimama jiems gamyklos revizorių arba partinių prievaizdų.

Jeigu darbininkas neatėjo darban, jo portretas su atitinkamu niekinančiu "aprašu" prisegamas prie "gėdos stulpo". Ir jeigu darbininkas nelaukiau pasiūlymo iš darbo; ir jeigu nelaukė pakankamai švariai savo įrankių; jeigu per ilgai buvo išvieteje... šie faktai yra darbo drausmės pažeidimas. Pirmiau už tokius "nusikaltimus" darbininką šaukė į kadrų skyrių, į cecho raštinę. Ten darbininką kaltino ir dėjo "štrafą" jo atlyginimui. Ir dabar už nusikaltimą" atskaito iš jo atlyginimo. Atima atostogų. Skiria į sunkesnę darbą. Prie tų visų baudymų pridėtas dar Gėdos Stulpas.

Vežlys išgelbėjo skenduolę

Sunku patikėti, bet UPI iš oficialių šaltinių praneša, kad šio birželio 2 d. per 600 mylių į pietus nuo Manilos nuskeno Filipinų laivas Aloha su 277 keleiviais, iš kurių 243 žmonės buvo išgelbėti.

Diem dienom po nelaimės praėjus, birželio 4 d. Filipinų karinės laivas Kalantia pamatė jūroje beplūduriuojančią moterį, kuri atrodė plaukia ant tuščios alyvos statinės sėdėdama. Tik laivui priplaukus ir nuleidus priemones jai į laivą iškelti, jūrininkai pamatė, kad moteris ne ant statinės sėdėjo, o ant didžiulio vežlio plaukė! "Atidavusi" tai moterį — Mrs. Candelaria Villahueva į saugias rankas, vežlys pasinėrė ir nuplaukė. Įvykis aprašytas Filipinų laivyno raporte.

PRAEITIES APYBRAIŽOS

Rašo JONAS VALAITIS

32

Išvyka į užmiestį

Varšuvos Lietuvių D-ja retkarčiais suorganizuodavo išvyką į užmiestį. Vienoje tokių išvykų Vilionavo apylinkėje teko dalyvauti. Zemė skurdi, smėlėta. Gerų javų ir augaloto miško nebuvo. Iš kylautejų šeimos išsidėstę su savo užkandžiais menkame alksnių, beržų pavėsyje. Iškylos proga teko pamatyti ir lenkiškąjį kaimą, kuris buvo labai primityvus ir bėdingas. Iš prie kelio stovėsių trobelių išskirtinai viliojo dėmesį toji, kurios vienas galas buvo kalkėmis ar kreida nubaltintas, o antrasis galas pajudęs. Baltojo galo stogas nors šiaudų, bet naujai dengtas, o antrojo galo samanomis apžėlęs. Išsiaiškinta, kad čia gyvena du broliai, kurių vienas viename gale, o antras antrame — jie nesutinka, pykštasi.

Nors aplinka ir skurdi, bet laukų erdvė ir grynas oras linksmai nuteikia iškylautojus — susimezguosios kalbos ir bendravimas nenutrūksta ligi sugrįžtant namo.

"Aušrinė"

1910 metų pradžioje (sausio 30 d.) prie "Lietuvos Žinių" pradėjo eiti pažangiajai moksleivijai skirtas priedas "Aušrinė". "Aušrinė" bei aušrininkų organizacijos pirmąją Valdybą ir redakciją

sudarė maskviečiai studentai: Petras Klimas, Vladas Bukaveckas, ir Juozas Papeckys. Po 1905 metų rusų valdžios nuslopintos revoliucijos įsigalėjusi reakcija buvo sukauciusi ir lietuvių visuomeninę — politinę veiklą. Studentijoje bei mokyklose buvo pribrendęs reikalas vėl veiksmingai visuomeniškai reikštis. Tad "Aušrinė" pasirodymas ir varšuviečių studentų buvo lauktas ir sutiktas su pasitenkinimu ir nusistatymu "Aušrinę" remti.

Priartėjus 1910 metų vasaros atostogoms, Vilniuje kaip visuomet turėjo įvykti Mokslo Draugijos suvažiavimas. Šio suvažiavimo proga ir laiku (pirmomis dienomis mėn. dienomis) Vilniuje buvo kviečiama ir įvyko visuotinoji "Aušrinės" konferencija, kurioje dalyvavo lietuvių studentų atstovai iš įvairių universitetų bei aukštųjų mokyklų. Varšuviečius studentus atstovauti buvome išrinkti Juozas Cipliauskas ir aš. Konferencija buvo slapta. Konferenciją sudarė "Lietuvos Žinių", studentijos atstovai ir kvietieji svečiai iš Mokslo D-jos suvažiavimo dalyvių. Susirinko miške už Vilniaus kairiamos Vilijos krante netoli Verkių. Plaukta garlaiviu iki kairiamos krante buvusio naujai pastatyto vasarinio namelio, kuriame vasarojo tuomet jaunavedys Stasys Šilingas (vedęs Maskvos studento Bytauto seserį).

Saulėta diena, miško aplinka, žymus skaičius (apie 50) dalyvių teikė konferencijai geros nuotai-

Pagrindiniai pranešėjai "Aušrinės" reikalais buvo Petras Klimas, Ramūnas Bytautas. Diskusijose dalyvavo "Lietuvos Žinių" atstovai (Bortkevičienė ir kt.), įvairių universitetų atstovai ir svečiai. Konferencija turtinga nutarimais: patvirtinta maskviečių veikla, ideologija, "Aušrinės" redakcija (Klimas, Bytautas, Papeckys, Steponaitytė), nutarimai steigti "Aušrinės" sambūrius, kuriuose būtų skatinami ir gimnazijų mokiniai lavintis, platinti "Aušrinę", tiecti jai rašinių, korespondencijų.

IV.

PETROGRADE (PETRAMIESTY)

Miestas

Nors gyvenimas Varšuvos didmiestyje turtino mano mokslinį bei kultūrinį turinį, bet kol jaunas norėjau pamatyti ir patirti imanomai daugiau, jeigu tik tai yra proga. Tokia proga buvo 1911 — 12 metų pradžioje iš Varšuvos į Petrogradą universitetą mokslui tęsti. Maskva, kurioje žymi dailis lietuvių studentų ejo aukštąjį mokslą, manęs neviliojo. Pats persikėlėmas iš Varšuvos į Petrogradą universitetą jokių kliuvinių nesudarė. Pakako tikrai nuvykus į Petrogradą įteikti universiteto rektoriui (tuomet Grimui) atitinkamą prašymą. Pažymėtina, kad 14 tūkstančių studentų Petrogrado universiteto rektorius buvo išskirtinai paprastas, malonus ir demokratiškas žmogus. Paėmęs mano prašymą, klausė, kurios aš tauty-

bės, domėjosi lietuviiais, lietuvių tauta ir, atsisveikinant spausdamas mano dešinę, tikrai pasakė, kad persikėlimo formalumus atliks raštinė, o aš galiu eiti į paskaitas.

Petrogrado miestas buvo įsteigtas caro Petro I-jo, rusų vadinamo Petru Didžiuoju. Pats caras šį miestą pavadino St. Peterburg (lietuvių jį vadino Petrapiliu, lietuvinandami vokišką galinę "burg"). Į šį naujai įsteigtą miestą buvo perkelta ir iki tol buvusi Maskvoje Rusijos sostinė. Be to, pagal caro Petro I-jo tarimą St. Peterburgas sudarė vadinamąjį "langą į Europą". Čia buvo įkurtas žymiausias Rusijos uostas žiotyse labai plačios Nevos upės, ištekančios į Suomiją įlanką ir sudarančios labai išsišakojusią deltą. Nors žemė didmiesčio statyboms buvo negera — pelkėta, bet caro Petro I-jo noras buvo įvykdytas. Statant miestą, žemės nusausinimui upės Nevos išsišakojimai buvo sujungti kanalais, tad šalia susisiekimo gatvėmis vyko susisiekimas ir laiveliais, vėliau motoriniais, pavaduojančiais tramvajus. Iš gatvės į gatvę buvo pastatyti tiltai, iš viso apie 300. Nevos ir kanalų krantinės buvo pakankamai aukštos ir storos ištašyto pilko Suomijos granito su išplovomis ir laiptais nueiti iš gatvės į laivelius... Pagrindinės gatvės buvo statusas medžio rąsteliai grįstos.

(Bus daugiau)

GARSINKITES NAUJIENOSE VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS

AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
2838 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444

Antras ofisas —
3007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima liguonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR ŠLAPUMO TAKU
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: Hemlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadi. 1-7 val.
antradi. penktadieniais nuo 1-5, treči.
ir šeštadieniais — skambinti

Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2470

Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITE

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS
2750 WEST 71st ST.
Telef.: 776-3717

Neatsiliepiu — skambinti
246-3900
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso-telef.: HE 4-1818

Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGU SPEC.

2454 WEST 71st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Kitu laiku tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
"contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treči.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradi. nuo 1-4 po pietu,
ketvirtadi. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefonai: 776-2880

Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERU LIGOS

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Val.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradi., trečiadi.
ir penktadieniais nuo 8-12 val. vak.
šeštadieniais 2-4 po pietu ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefonai: Hemlock 4-2123

Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima liguonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefon. HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 8-8, šeštadieniais 9-11

2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Telefonai: Prospect 6-5084

Gražiai palaidotas Daniel J. Miller

Birželio 17 dienos popietis.
Diena apsiniaukusi, protar-
piams ir linojanti. Hildebrand
šerminėje renkasi Dan J.
Millerio kaimynai, draugai bei
pažįstami. Patalpos hematant
prisipildė. Atėjo metas pradėti
laidojimo apeigas. Giminės
pakviečiami į šalutinį kambarį
atsikrauti nuo bendros publikos.

Rikiuotės, tvarka, pasipuošę
baltomis prijuostėmis, suei-
na masonų organizacijos nari-
ai, kuriai ir velionis priklausė,
ir užima savo vietas. Pasa-
komos atitinkamos kalbos bei
maldos ir po visų apeigų ilga
virtinė mašinų su laidotuvių
dalyviais nuriudėjo į naujas
gražias Northland Memorial
Park kapines, kur velionis Dan
J. Miller tapo patalpintas amž-
nam poilsiui. Po apeigų kapi-
nėse, lydėjusieji buvo pakvie-
ti į Wonder Hotel valgyklą pie-
tums.

Sia proga norisi žvilgtelti į
velionio praeitį. D. J. Milleris
buvo civilinė asmenybė, kaip ir
daugelis. Prieš 81 metus gimė
Lietuvoje Kruopių apylinkėje.
Savo jaunystėje atvyko į Ame-
riką ir apsidarė Čikagoje. Gy-
veno jis didmiestyje, bet jį vi-
liojo Wisconsin žaliuojantieji
miškai bei tyvuliuojantieji
ežerai. Gamta primenantį jo
gimtąjį kraštą.

Įsigijo plotą žemės netoli
Rhinelanderio miesto ir 1946
m. nusikėlęs pradėjo ten kurti
naują gyvenvietę. Kadangi vie-
ta prie gražaus ežero, tai labai
tiko kurortui, kurį velionis su
savo žmonos Nelės pagalba
įsteigė vasarvietę ir per daugelį
metų teikė vasarotojams malonų
patarnavimą.

Tačiau metų naštai sunkė-
ja ir jėgoms silpnėjant, pasi-
tarė ir perleido savo įsteigtą
Country Club Manor Resort'ą
į kitų rankas. Pasistatė sau gra-
žų gyvenamą namą šalimais
prie savo mėgiamo resorto ir,
taip sakant, pasitraukė į pen-
siją, kuri buvo labai jau pel-
nyta. Ir taip per keletą metų
labai jaukiai gyveno bei jautė-
si laimingas. Vasaros metu jo
gyvenvietė skendėdavo gėlyn-
nuose.

Gaila nieko nėra amžino.
Prisimėtė velioniu cukrinė li-
ga. Dar pusė bėdos. Praeitų
metų liepos mėnesį 30 d. supa-
ralyžavo jam visą dešinę pusę,
nei kalbą atėmė. Po mėnesio
gydymo ligoninėje — išleido į
namus. Palaipsniui sveikata
pradėjo gerėti: kalbą grįžo ir
galėdavo lauke pasivaikščioti.
Vylėsi iki pavasario pasveik-
siąs.

Prieš porą mėnesių įvyko pa-
sikeitimas. Prarado apetitą, kū-
nas pradėjo savaime nykti, ne-
teko ryžto gyventi. Gydyto-
jams nepavyko nustatyti tik-
ros priežasties. Pagaliau pate-
ko atgal į ligoninę ir ten, be-
ieškant rimtos priežasties, bir-
želio 14 d. rytą, galutinai už-
merkė savo akis. Pareiškime
sakoma — širdies staigus su-
stojimas.

Taip ir baigėsi velionio žemi-
niškoji vargų kelionė jo pa-
sirinktoje vietoje — Northland
Memorial Park kapinėse, ku-
rios apsuptos žaliuojančiais
miškais ir netoliese tyvuliuo-
jantis Thompsono ežeras. Lin-
kėdami Tau, mielas bičiuli,
ramiausiai ilsėtis, o vėlonio
žmonai, Nelei, giliausiai užuo-
jautą ir susiraminimą.

J. P. Tamas

Kanados Lietuvių Diena, Winnipeg

Kanadoje lietuvių yra tik da-
lelė to, kiek jų yra JAV-bėse, bet
jo jie neišgali kiekįbe, tai jie
padaro savo kokybę. Šį savait-
galį Kanados Lietuvių Dieną
įvyksta pačioje centrinėje Ka-
nados provincijoje — Manitobo-
je, reikią Dievo (Manitou) žė-
mėje, šiauriosios sostinėje Win-
nipeg, kur šiuo metu, visai kaip
Lietuvoje, dienos yra ilgiausios
ir naktys šviesiausios.

Amerikos lietuviai su Kanados
lietuviams turi daugybės ryšių
ir gyvai bendrauja — vieni pas
kitus važiuoja, bet beveik visi
tik į rytinę Kanados pusę — per
Detroitą, Čikagą iki Winnipeg
atstumas yra nepilnas tūkstan-
tis mylių, tiesus kelias veda per
St. Paul - Minneapolis. Winni-
pege pakankamai pasiturintai gy-
vena virš 500 lietuvių šeimų ben-
drumėnė, kuri tačiau amerikie-
čiams tik tiek, pažįstama, kiek
laikraščiuose kartais parašoma.
Susipažinti ir suartėti būtų ver-
ta ir šio savaitgalio įvykis yra
gera proga. Kas važiuoja? jpr.

Tamošaičių paroda

Kanados Liet. Dienoj

Kanados Lietuvių Dienos pro-
ga, Winnipeg suruošta ir jau

įvyksta žemųjų Kanados dailini-

ku Anastazijos ir Antano Tamo-
šaičių meno darbų paroda, kuri
atidaryta jau šį antradienį, bir-
želio 25 d., ir tęsiasi iki liepos
6 dienos imtinai. Paroda vyksta
Manitobos "Zmogaus ir Gam-
tos" (Man and Nature) muzie-
juje, Winnipeg, 190 Rupert
Avenue, kur Antanas Tamošaitis
išstatė 21 aliejum tapytus pa-
veikslus o Tamošaitienė taip pat
21 savo austus gobelenus. Nu-
važiuosieji į Kanados Lietuvių
Dieną, turės progą ir meno (li-
tuviško) kūrinių pasigėrėti, o
kai kas ir įsigyti.

Tamošaičiai, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

Antanas Tamošaitis, kaip labai origi-
nalius menininkai ir meno mo-
dalūs.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIŠČIONIUI

"Juk jūs tam pašaukti, nes ir Kristus kentėjo už jus, palikdamas
jums pavyzdį, kad sekumėte jo pėdomis". — 1 Pet. 2:21.

Šitie žodžiai patiekia mums svarbią pamoką. Apaštalas Povilas yra pa-
sąsęs: "Jums suteiktą malonę vadinan Kristaus ne tik tikėti jį, bet ir dėl jo
kentėti". Panašiai kalbėjo Viešpatys Jėzus į savo pasekėjus, sakdamas:
"Palaiminti esate kai žmonės jūsų nekentia, atstumia, niekina ir atmeta
jūsų vardą kaip blogą dėl Žmogaus Sūnaus. Džiaukitės tą dieną ir links-
mintės, nes jūsų laukia gausus atlyginimas danguje". Visi, kurie daly-
vauja su Kristumi dangaus karalystėje, turės patirti kai kuriuos jų tikėji-
mo ištyrimus. Tai žinodami, sustiprinkime savo širdis Dievo Žodžio pažai-
dais, atsiminkime, kad jis viską patvarkė taip, kad tarnautų mūsų gerovei.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

SV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Telef.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

Naujienu 60 metų sukakties banketo vaizdas. Prie stalo iš kairės į dešinę sėdi: Elaine ir Lee Poškai, Rockfordo Antano ir Marijos Pošky, turinčių kepyklą, sūnus; Vida Rapsienė, Lietuvos konsulato Chicagoje sekretorė; Longinas Laban, Labauskas ir Ona Poškienė.

Naujienu Foto

SUMAINĖ ŽIEDUS

Jau seniai Chicagoje nebuvo lietuvių: Viligailės Lauraitis, tokių šaunių, lietuviškų vestuonų, kaip bitulio 22 d. santuoka, kaip dviejų susipratusių jaunų žmonių, baigusių Marquette Pa-

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekančių būtiną pareigą amžinam lietuviškos spaudos išlikimui skelbiamas Naujienu platinimo vajas.

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrus su okupantais ar jų įgaliotais.

NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIENOS atstovauja tylaia lietuvių dauguma šiais pasimetimo, retoriškos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems įdomios, naudingos ir reikalingos, net būtinos. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jau prenumeruoti.

Todėl Naujienu vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsprendusiems Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbuose ne tik laikraščio, bet ir visos lietuviškos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuviškos reikalo renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$24.00, pusei metų — \$13.00, trims mėn. — \$7.50, vieneriems mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$22.00, pusei metų — \$12.00, vieneriems mėn. — 2.50, Užsieniuose — \$25.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienu prenumeratai, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PADARDE IR VARDAS

ADRESAS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Vytautas Žukauskas — Marija Noreikiene
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, SALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Igu metų patyrimas.

ALNAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Ivairių prekių pasirinkimas: motociklai, saldytuvai, automobilai, maistas, doleriniai sertifikatai.
V. VALANTINAS

Ilgamečio BALFO pirmininko,
prelato J. B. KONCIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius ir Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

120 įvairiausių gydytojų meno darbų. Dr. Lipskis gavo daugiausia premijų. Paroda nširdarys ketvirtadienį.

Dailininkė

Grant Parko koncertai

Prieš keletą metų buvęs garbės Chicago Grant Parko simfonijos orkestro (nemokami) koncertai, kurių klausyti susirinkdavo dažniausiai virš 10 tūkstančių geros muzikos mylėtojų, nusigyneno tiek, kad praėjus savaitę, atidaromajam koncertui publikos atvyko vos 200 žmonių. Aiškinama tuo, kad tą dieną ir vakarą oras buvo blogas ir šaltas, bet aminiama už blogą orą blogesnė priežastis, kad po koncerto apie 10 valandą jau nesaugu iš Grant Parko namo grįžti, ypač CTA susisiekimo priemonėmis.

CTA važmą nupigins pajamos net padidėjo

CTA beklaidžia važmos kainas buvo tiek nusigynę, kad traukinėliai ir autobusai pustušti važinėdavo. Naujasis CTA administratorius M. Piskarski prodejo daryti eksperimentus su nupiginta važma ir rezultatai parodė, kad seniai reikėjo taip padaryti. Įvedus sekmadiniais važmos nupiginimus, vien per praėjusią sekmadienį transferių buvo parduota 36,301, kas reiškia 13 nuošimčių daugiau kaip per užprastą sekmadienį, kuomet transferių buvo parduota 9 nuošimčių daugiau kaip buvo normaliai parduodama. Patenkinanti ne tik CTA tvarkytojai, bet ir važinėtojai.

Jaunuosius prie altoriaus padėjo: Daiva ir Agis Matjoskai, Rima Krutulytė ir Romas Česas, Danutė Nolte ir Andrius Barauskas, Audronė ir Rimas Gulbinai, Jūratė Kriokytė ir dr. Aras Vaitekaitis, Gilanda Mieželytė ir Vytautas Lauraitis, Laima Balukaitė ir Povilas Monomaitis, Taida Rudytė ir Johnathan Hurting.

Vestuvių puota vyko talpioje St. Nicolaus parapijos salėje Oak Lan, Ill. Jaunosios tėvelės A. Lauraitis, trmpai pasveikins svacius, visą vakarą vedimą perdavė aktorui Leonui Barauskui, kuris eilėmis aptarė dienos reikšmę. Jis pristatė visus jaunųjų palydovus, tėvus. Trumpą žodį tarė jaunojo tėvas, aviacijos kapitonas L. Lendraitis.

Po puikių vaišių buvo perskaityti sveikinimai iš Lietuvos. Sveikino jaunųjų sėneliai ir kiti giminės. Korp! Neo Lithuania vardu sveikino Audronė Pavilčiūtė, Tautinių šokių grupės — Marius Kasniūnas, Chicago Neo Lithuania vardu Audronė Gulbinienė.

Puotoje buvo labai daug jaunimo, kurie A. Modesto orkestrui grojant, linksminosi iki vidurnakčio.

Jaunajai porai linkime daug laimingų, lietuviškai prasmingų metų. A. P.

Dr. Lipskis — gabus menininkas

Praėjusią savaitę McCormack rūmuose prasidėjo Amerikos gydytojų metinė konferencija. Joje dalyvauja didokas lietuvių gydytojų skaičius.

Konferencijos metu buvo suarušta gydytojų menininkų ir jų šeimų įvairiausių darbų paroda. La Grange Parke gyvenantis ir North Riverside dirbantis lietuvių gydytojas Antanas Lipskis taip pat nutarė dalyvauti ruošiamoje parodoje. Jis visus nustebe. Parodon nuvežė keturius savo darbus, o už tris laimėjo premijas.

Dr. Lipskis nupildytas "Sėnelis" laimėjo II premiją. Molinė jo vaza, pavadinta "Pasaulis", taip pat nusinešė antrą tos rūšies premiją. Aliejaus darbas, pavadintas "Modeliai" taip pat laimėjo antrą aliejaus darbų premiją. Dr. Lipskis menu užsiima poilsio valandomis. Iš viso toje parodoje buvo

— Toronto Lietuvių Namai, 1573 Bloor St. West, organizuo-

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MAN

Minimum 3 years experience.
To Repair and Maintain equipment heavy on electric.
Applications accepted Monday thru Friday
10:00 A. M. to 2:00 P. M.

DRESSEL'S

6630 So. ASHLAND

MECHANIC
Fleet and light service.
Union Shop.
See or call
JIM STRIZGEL
JOCKE BUICK CO.
880 N. CLARK ST.
943-2200

EXPERIENCED VOLVO MECHANIC

Good pay. Full Company Benefits.
Pension Plan.
Contact St.
WIGGLESWORTH VOLVO
1723 WAUKEGAN RD.
GLENVIEW, ILL.
729-1800

ja Lituanistinė biblioteka, kuria galėtų naudotis lietuviška visuomenė pasiskaitymui ir suinteresuoti asmenys, ruošiant studijas, diplominius darbus ar straipsnius. TLN vadovybė prašo paaukoti bibliotekai atliekamas lietuviškas bei liečiančias Lietuvą ir lietuvių knygas. Biblioteką savanoriškai apsiėmė tvarkyti P. Lelis. Namų pirm. yra Jurgis Strazdas.

— Sol. Audronė Simonaitytė pakviesta dainuoti ALK Birutės draugijos Clevelando sk. bankete rugsėjo 7 d. Programoje dalyvaus Vytautas Smetona ir Vytautas Puškorius. Skrybiaus pirm. yra V. Nagevičienė.

— Vasario 16 Gimnazija užbaigs mokslo metus liepos 6 d., o naujuosius pradės rugsėjo 9 d. Priimami nauji mokiniai. Kanadiečiams ir amerikiečiams yra specialios pamokos papildyti tų kraštų aukšt. mokyklų programoms. Joms vadovauja Amerikoje baigusių mokslus mokytoja. Bendrabutis, maistas ir specialios pamokos kainuoja apie 200 marki mėnesiui. Rašyti direktoriui dr. V. Natkevičiui. % Litauisches Gymnasium, 684 Lampertheim - Huettenfeld, West Germany.

— Vincas Balickas, Lietuvos atstovas Anglijoje, gegužės 11 d. atvykęs 70 m. amžiaus sukaityti. Jis atstovauja Lietuvą ir lietuvių taip pat Australijai, Nauj. Zelandijai ir Vokietijai Charge d'Affaires titulu.

— Chicago Parkų Distrikto ruošia viešus ir nemokamus koncertus daugelyje miesto parkų. Liepos 4 d. 2 val. Wentworth - Kinzie parke, 5625 So. Mobile Ave., orkestrui diriguos Phyllis Clendenning. Tą pačią dieną 4 val. bus koncertas Marquette parke, diriguojant Thomas Fabish. Ten pat bus koncertas liepos 10 d. 7:30 val. vak. diriguojant Leo Henning. Esant blogam orui, koncertai bus parkų namuose.

— Ona Navickienė iš Surfside, Fla., vasaros, metui atvyko į Melrose Park, Ill.

— Leonas Paukšta, Lietuvos Vyčių Illinois ir Indianos apskr. pirmininkas, išrinktas delegatu į tos organizacijos metinį seimą Detraito mieste rugpjūčio 8 d. Taip pat išrinkta apskr. sekr. Irena K. Sankutė.

— Irena ir Charles Misiavičius. Mitchell buvo išvykę į Los Angeles, Cal., dalyvauti anukės Elizabeth Ann, Kazimiero ir Danos Mitchell dukters, krikštynose. Irena Misiavičienė yra Fantasy grožio saliono savininkė Marquette Parko centrinėje gatvėje.

— Algis Makaitis baigė Bostono universitetą teisių daktaro laipsniu. Jis yra aktyvus lietuviško visuomenėje ir mokė li-tuanistinėje mokykloje. Tarnaujant kariuomenėje, buvo pakeltas į kapitono laipsnį. Rudenį jis įstos į Amerikos Armijos Teisininkų korpusą.

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - ĮVADAVIMAS - VALDYMAS -
NOTARIATAS - VERTIMAI

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS, 5 kamb. bū-galov, 63 ir Whipple. Retas pirkiny-nebrangiai.
2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Svarus, geras, teisinga kaina. Marquette Par-ke. Puiki progą lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette Parko aplv. Naujas šildymas. Reikia sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL-POS. Gražus namas Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

Tel. 436-7878
2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

7-ROOM CUSTOM BUILT RANCH

Private entrance to 2 rooms and bath.
Large rooms. 2-car garage.
Vicinity 103rd and Western.
No reasonable offer refused.
Moving out of state.
779-3662

— Hamiltono Lietuvių choras "Aidas" įstojo į Folk Art Council organizaciją. Atstovė-mis paskirtos M. Masienė ir H. Norkienė.

LIETUVIS FOTOGRAFAS

Nuotraukos vestuvėms, portretai vaikams, pirmajam komunijai, pagyvenusiems ir šeimoms.
Darbas atliekamas labai sąžiningai, pagal naują 1974 m. spalvotos foto-grafijos metodą.
Kreipkitės šiuo adresu:
ALOYZAS ŽEPULIS
44 Marwood Dr. New Britain, Conn. 06053. Tel. 223-5935
Skambinant už Conn. ribų, Tel. (203) 223-5935

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary, Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapols
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
Sąjunga draudžia ir Uždaryti, Compens

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

NAUJAS ADRESAS

Leonardo Eringio

LEONARD'S "TEXACO"

6801 W. 87 STREET
Oak Lawn, Illinois
Telef. 598-9776

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8489
(buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

TIK ARTI SAVŪJŲ

LIUKSUS REZIDENCIA dideli šeimai. 3 miegamieji. Parketo salo-nas, valgomasis ir darbo kabinetas. Bal-konas. 3 vonios. Centr. air-cond. Iren-gtas pavėjuamas beismantas. 2 au-to mūro garažas. Virš 60 pėdų lotas. Prie parko. \$38,000.
16 METU 3 BUTU gelsvas mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri ra-diant šaldymai. Graži nuosavybė Mar-quette Parke. \$49,000.

SAULETAS 6 KAMBARŲ MORAS. Iren-gtas beismantas. Centr. air-cond. Garažas. Prie parko. \$25,500.
\$8,000 PAJAMU METAMS duoda geras mūro namas prie mūsų ofiso. Iš našlės palisite už \$40,800.
BEVEIK NAUJAS Svarus 5 1/2 kam-barių mūras arti Western ir Mar-quette Road. \$17,900.
1 1/2 AUKŠTO MORAS ir 2 auto mū-ro garažas. Iren-gtas sausas beismantas. Arti Maria HS. \$29,000.

DIDELIS OCTAGON 6 kambarių mūras ir 3 kambariai beismante. Pla-tus lotas. Garažas. Arti ofiso. \$22,000.
2 BUTU MORAS ir 2 auto garažas. Modernios virtuvės ir vonios, naujas gazu šildymas ir elektra, arti Para-mos. \$28,800.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲ
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSIEKITE SU
CONNIE DAGIS
FRESIDE REALTY —
Tel. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai
aptarnauti.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Iren-giu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo ap-sildymo pečius, air-conditioning, van-dens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

STATOME NAUJUS NAMUS IR AT-LIEKAME IVAIRIUS PATAISYMUS.
PETRAUSKAS & CO.
Statybos kontraktoriai.
Tel. 476-4192.

D E M E S I O

52-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Teref. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išlyginami ir nuda-zomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.